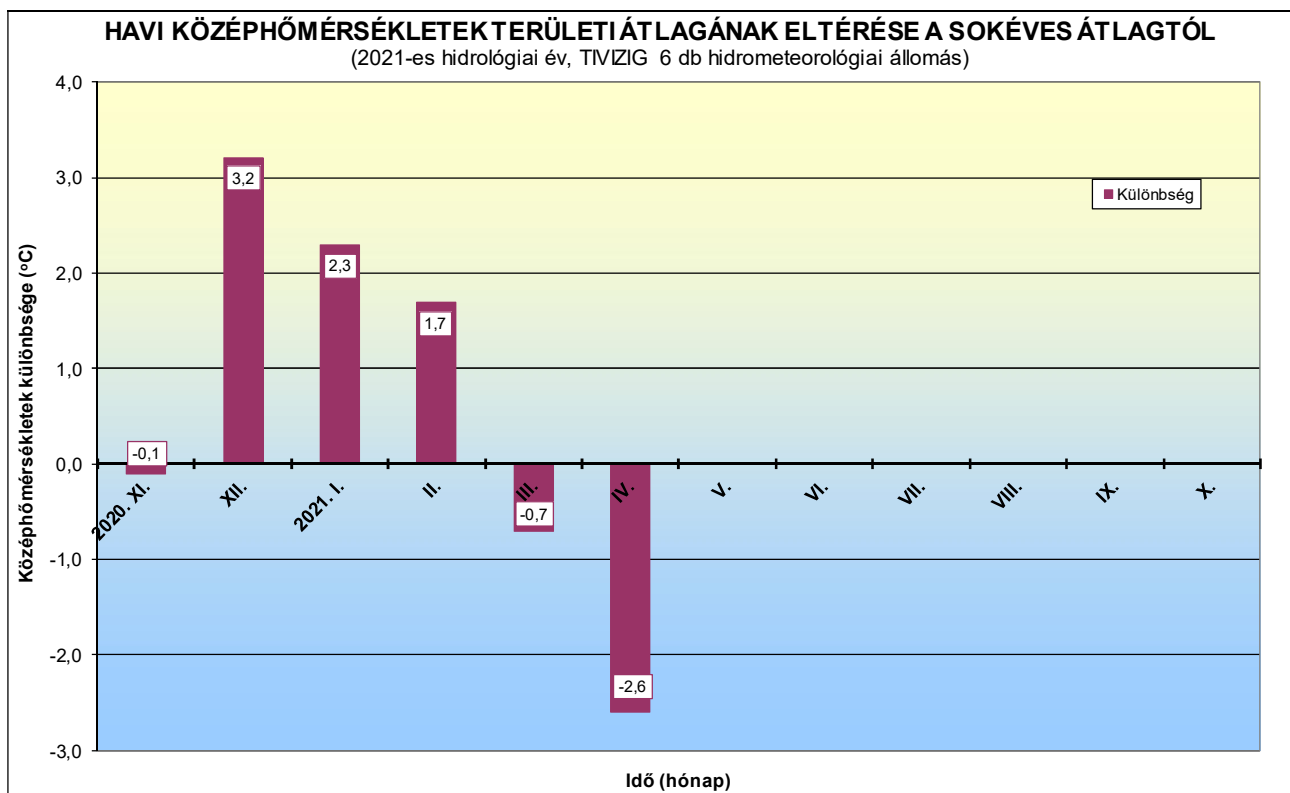

2021. április havi hidrometeorológiai és vízgazdálkodási helyzetértékelés a TIVIZIG működési területére

1. Hidrometeorológiai helyzet értékelése:

Április hónapot a sokéves átlagnál alacsonyabb hőmérséklet és átlagos csapadéku időjárás jellemezte. A TIVIZIG 6 db hidrometeorológiai mérőállomásain észlelt adatok alapján a hónap középhőmérséklete 9,2 °C volt, amely 2,6 °C-kal kevesebb volt a sokéves átlagnál (11,8°C). A maximum hőmérsékletek 5,6 °C és 24,0 °C, a minimum hőmérsékletek -6,0 °C és 12,5 °C között alakultak.

A szélső hőmérsékletek jellemzésére szolgáló fagyos napok száma (reggeli minimum hőmérséklet 0 °C vagy az alatt) 4-7 nap volt, míg nyári nap (maximum hőmérséklet 25 °C vagy felette) nem volt.

A vizsgált időszakban a TIVIZIG mérőállomásain mért napfénytartam a hónapra jellemző sokéves átlagnál jóval több volt.

Állomás neve:	Április hónapban mért napfénytartam (óra)	Április hónap sokéves átlaga napfénytartam (óra)	Eltérés (óra)
Apavára	203,9	176,3	+27,6
Darvas	219,8	182,3	+37,5
Debrecen (OMSZ)	225,6	198,3	+27,3

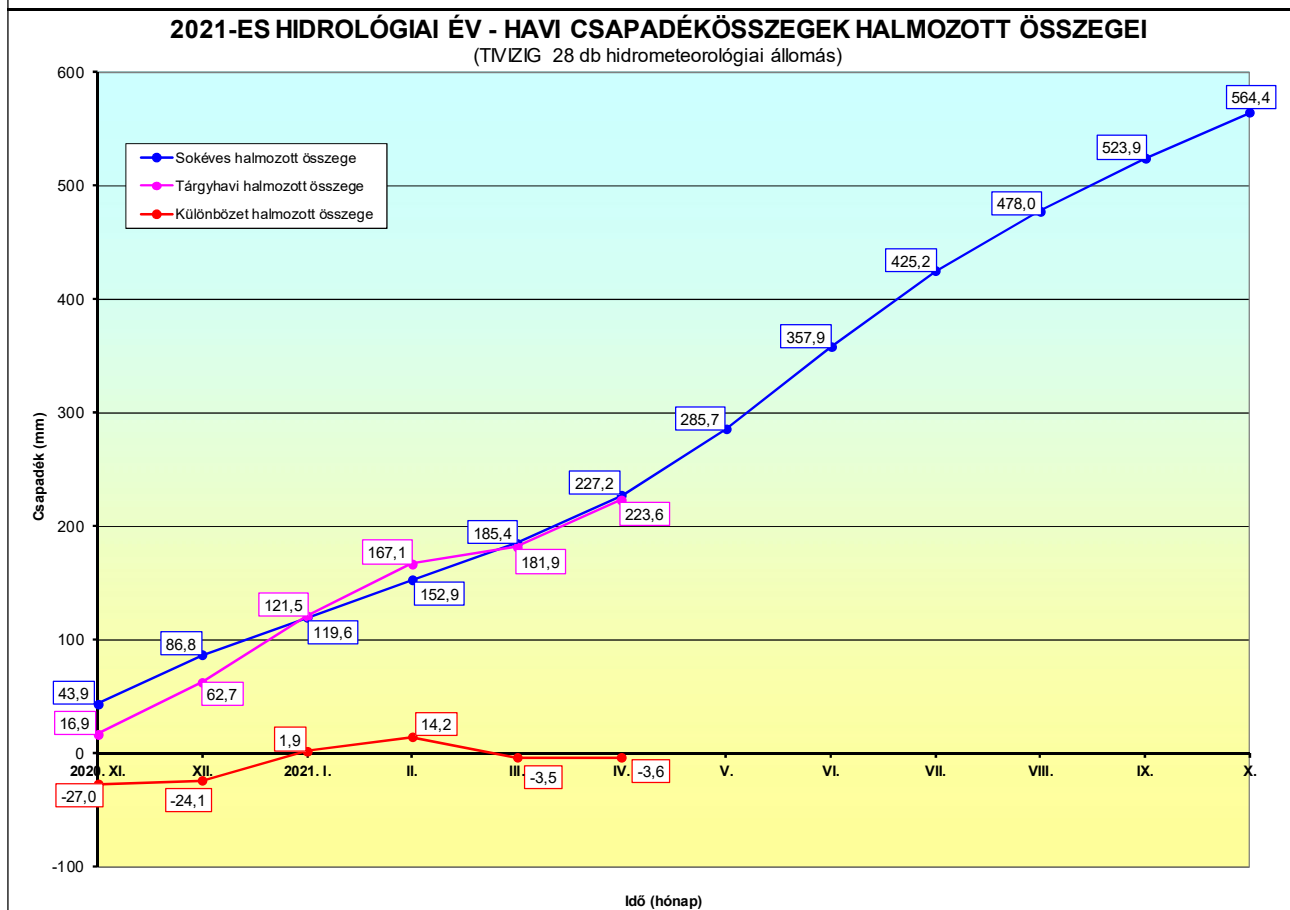
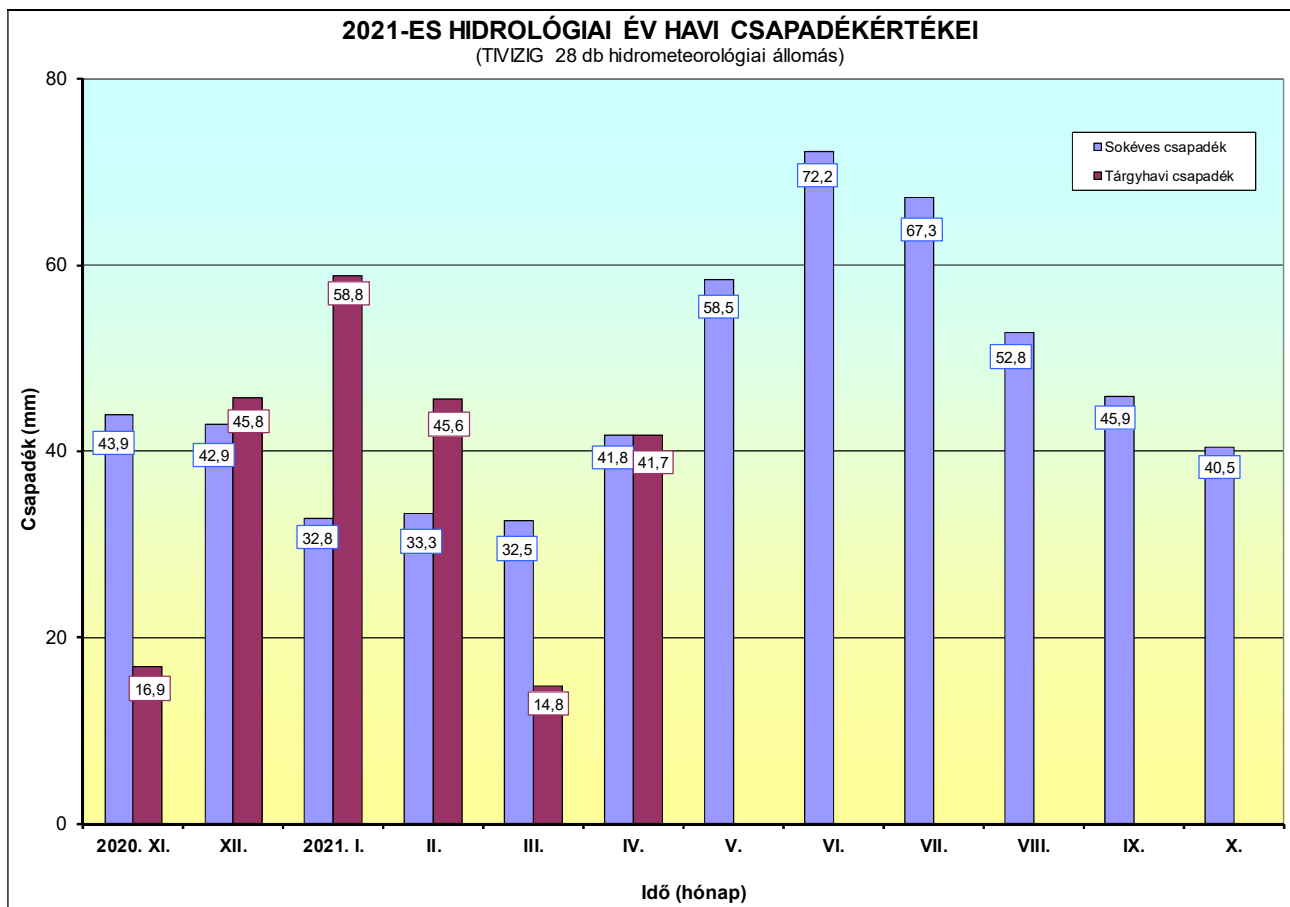
A lehullott csapadék területi átlaga 41,7 mm, amely megegyezett az április hónapra jellemző értékkel (41,8 mm). Működési területünkön a legtöbb csapadék egy hónap alatt 69,4 mm Tiszalök állomáson, míg a legkevesebb 17,2 mm Szeghalom állomáson hullott. Az észlelőhálózatunkban a hónap során 24 óra alatt a legtöbb csapadék 26,0 mm Tiszalök állomáson esett április 1-én. Ezen a napon este érkezett zivatar hatására a szomszédos Tokajban 80,7 mm esett jégesővel.

Belvízvédelmi szakaszok havi területi csapadékátlagainak maximuma 69,4 mm volt a 09.03. Tiszai-felső belvízvédelmi szakaszon, ami 59,5%-kal volt több a sokéves átlagnál (43,5 mm). A legkisebb területi csapadékátlag 29,7 mm volt a 09.07. Hamvas-sárréti belvízvédelmi szakaszon, ami 31,7%-kal volt kevesebb a sokéves havi átlagnál (43,2 mm).

Területi átlag tekintetében a naptári év 20,5 mm többletet, míg a hidrológiai év 3,6 mm, a tenyészidőszak 0,1 mm hiányt mutat.

Csapadékviszonyok a folyók külföldi vízgyűjtő területén

Vízgyűjtő neve	Április havi csapadékösszeg a vízgyűjtők területi átlagában (mm)
Tisza	61,3
Berettyó	44,1
Sebes-Körös	51,9

2. Folyóink hidrológiai jellemzői:

Folyóink vízgyűjtőjén április hónapban a sokévi átlagnak megfelelő mennyiségű csapadék hullott, de egyenlőtlen időbeli és térbeli eloszlásban, elsősorban Felső-Tisza, Bodrog és a Körösök vízgyűjtőin. Több kisebb, készültségi szintet el nem érő árhullám vonult le folyóinkon.

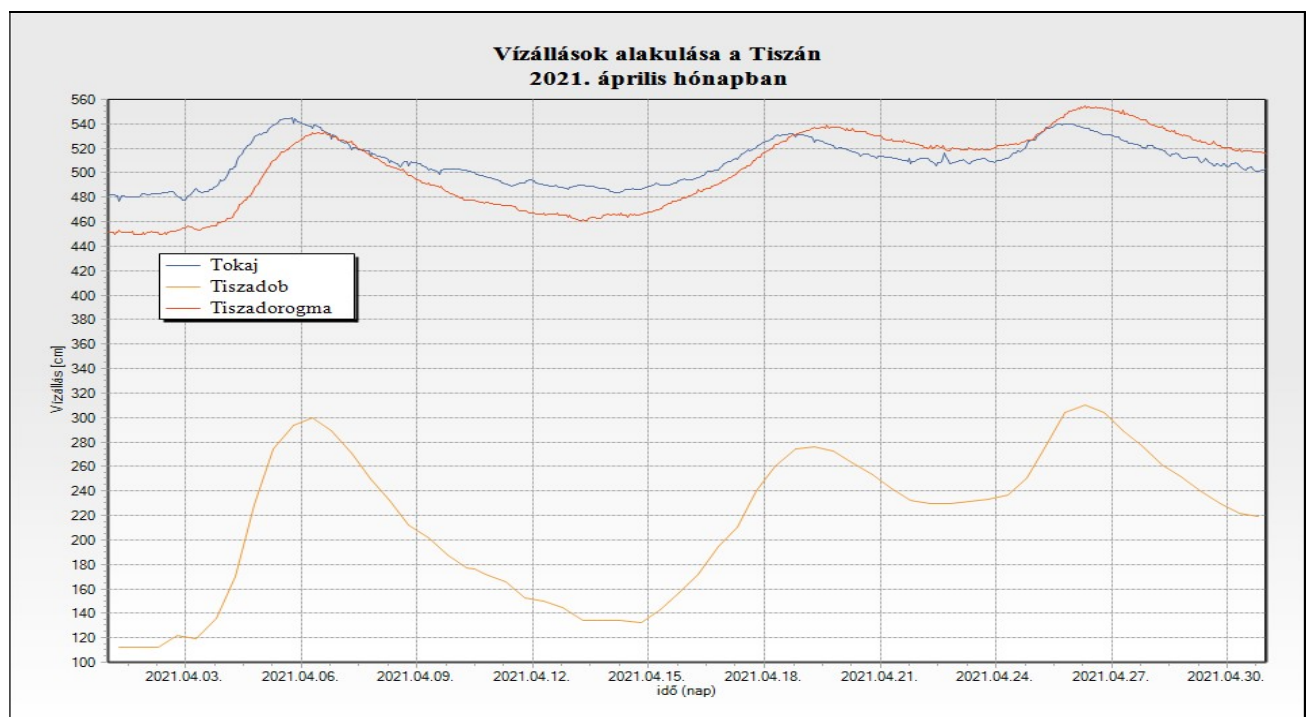
A Tisza működési területünkre eső szakaszán több egymás utáni árhullámot figyelhettünk meg. A Tisza-tó nyári vízszintjének második lépcsős beállítása, a duzzasztási szint fokozatos emelésével április 13-20. között megtörtént (Kisköre-felső vízmérce 735 ± 5 cm). A duzzasztók – Tiszalök és Kisköre – üzemelése folyamatos és zavartalan volt.

A Sebes-Körös vízjárása, amit a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásol, ebben a hónapban is a kis- és középvízi tartományban mozgott. Körösladányban március 25-től a KÖVIZIG +260 cm-es duzzasztási szintet tart.

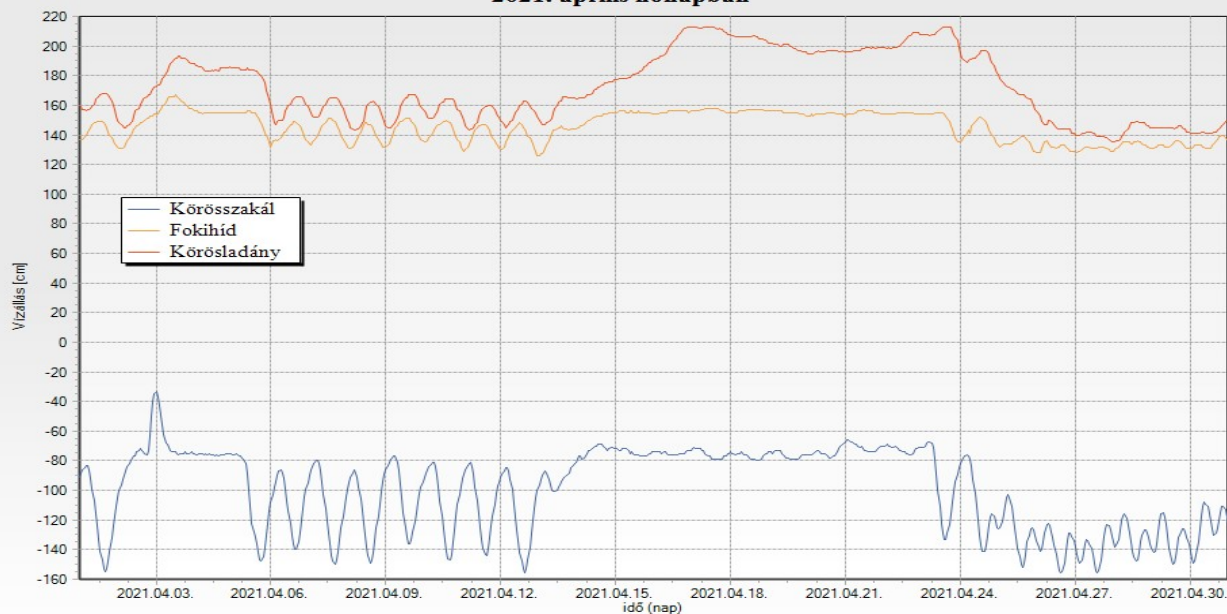
A Berettyó vízjárását a hónapban hullott csapadék, ill. a román területen történő vízkormányzás befolyásolta, de a vízállások így is a kis- és középvízi tartományban voltak megfigyelhetőek. Az alsó szakaszon a körösladányi duzzasztás éreztette hatását.

A Hortobágy-Berettyón változó, a társVIZIG-ek közötti egyeztetett Körös-völgyi vízáradás vízhozamához tartozó vízállásokat figyelhettünk meg. A békésszentandrás duzzasztón március 8-tól folyamatos a duzzasztás +485cm felvízszintet tartva.

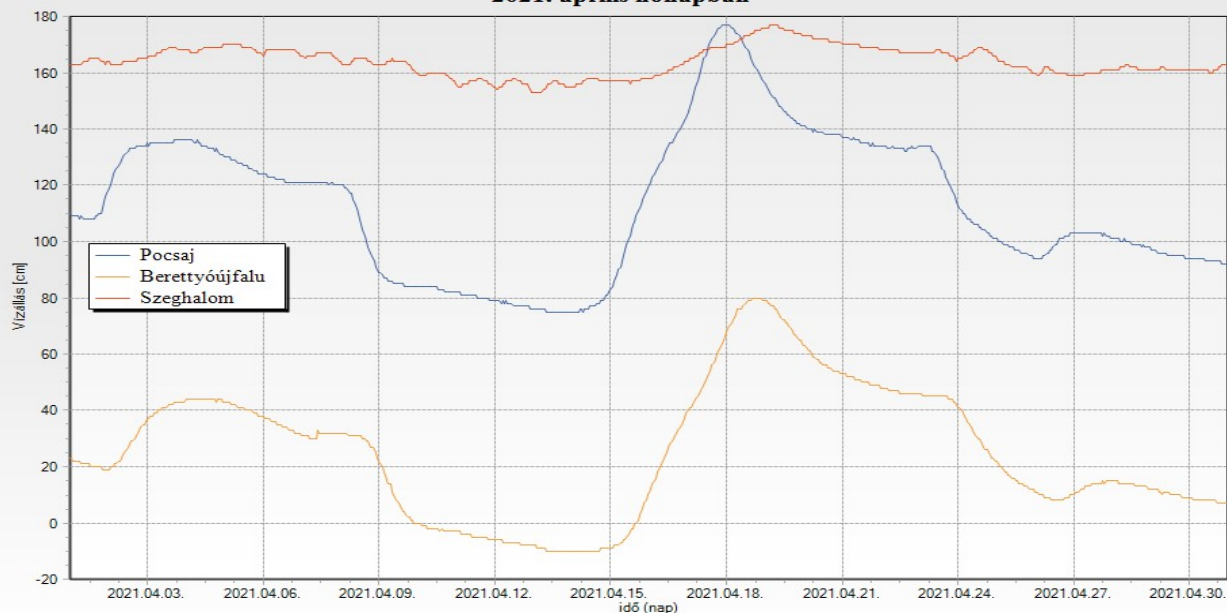
Állomás	LKV (cm)	LNV (cm)	I. fok (cm)	II. fok (cm)	III. fok (cm)	Vízállás-tartomány április hónapban (cm)	Vízhozam-tartomány április hónapban (m ³ /s)
Tisza – Tokaj	-184	928	650	750	800	477 - 545	n. a.
Tisza – Tiszadob	-310	783	n. a.	n. a.	n. a.	111 - 310	433 - 857
Tisza – Tiszadorogma	-130	883	600	670	720	450 - 555	n. a.
Berettyó – Pocsaj	-77	542	400	450	500	75 - 177	7,18 - 13,2
Berettyó – Berettyóújfalu	-166	512	300	400	450	-10 - 80	7,5 - 13,6
Berettyó – Szeghalom	-59	678	300	400	500	153 - 177	11,3 - 18,5
Sebes-Körös – Körösszakál	-198	518	250	350	400	-156 - -33	10,6 - 48,9
Sebes-Körös – Fokihíd	-52	700	n. a.	n. a.	n. a.	126 - 167	n. a.
Sebes-Körös – Körösladány	-68	815	400	500	600	135 - 213	28,3 - 59,4
Hortobágy-Berettyó – Ágota	-114	284	n. a.	n. a.	n. a.	-61 - -36	4,94 - 6,48
Hortobágy-Berettyó – Borz	28	438	250	300	350	128 - 150	n. a.
Hortobágy-Berettyó – Árvízkapu felső	-31	785	600	650	700	348 - 376	n. a.

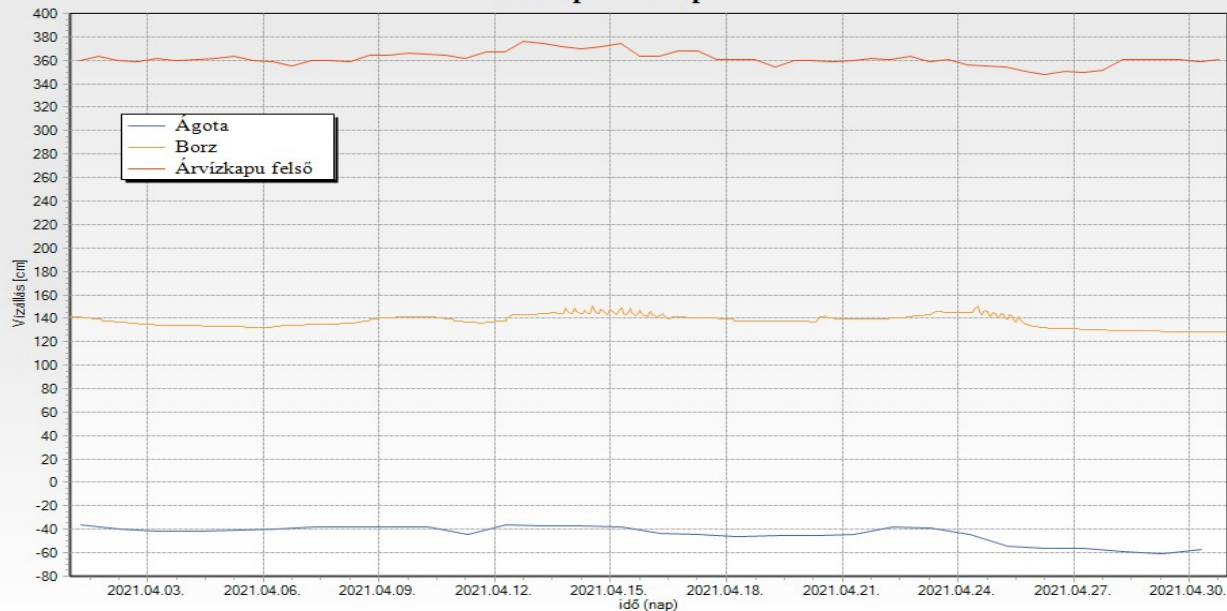
Vízállások alakulása a Sebes-Körösön 2021. április hónapban

Vízállások alakulása a Berettyón 2021. április hónapban

Vízállások alakulása a Hortobágy-Berettyón 2021. április hónapban

Tavaink vízállása

Tározó	Maximális üzemvízszint (cm)	Április hónap végére jellemző vízállás (04.30-án, cm)
Fancsika I.	200	74
Fancsika II.	300	178
Fancsika III.	135	n.m.
Halápi tározó	177	36
Bodzás tározó	220	n.m.

3. Felszín alatti vizek hidrológiai jellemzői:

3.a. Talajvíz helyzet értékelése:

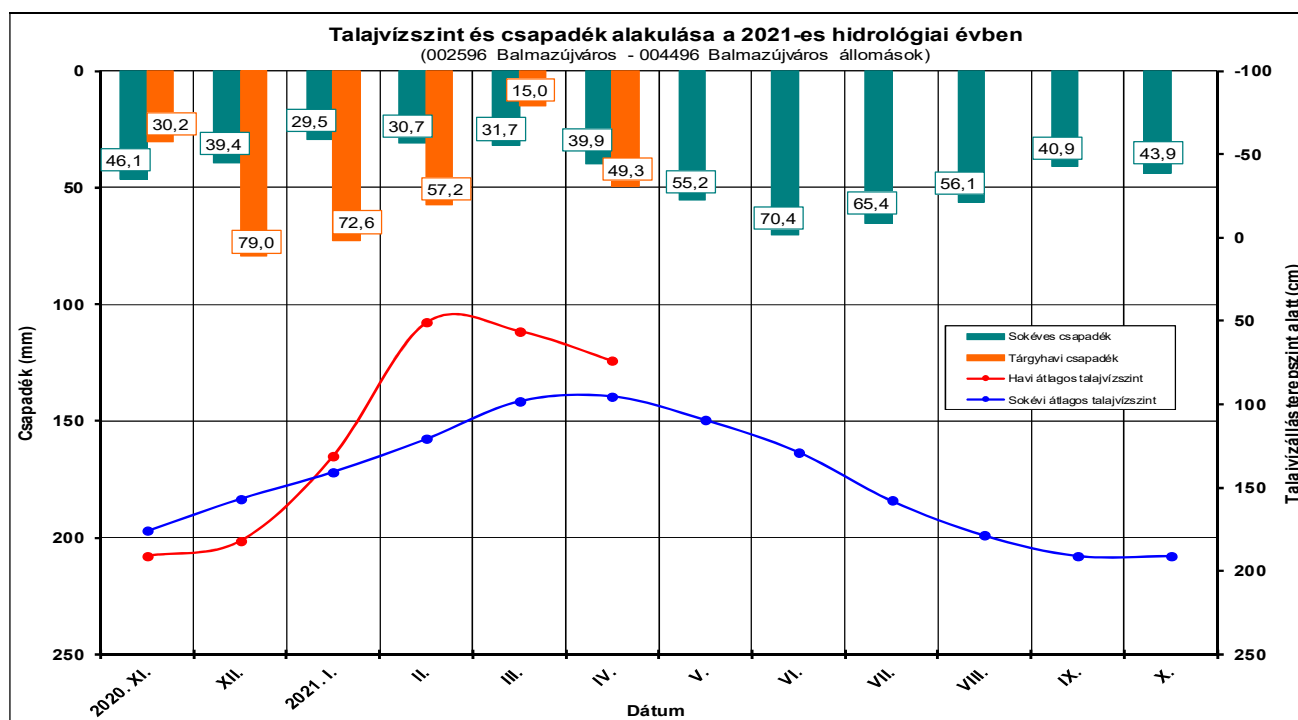
(A kiértékelés a táblázatban szereplő 9 db kút átlaga alapján történt.)

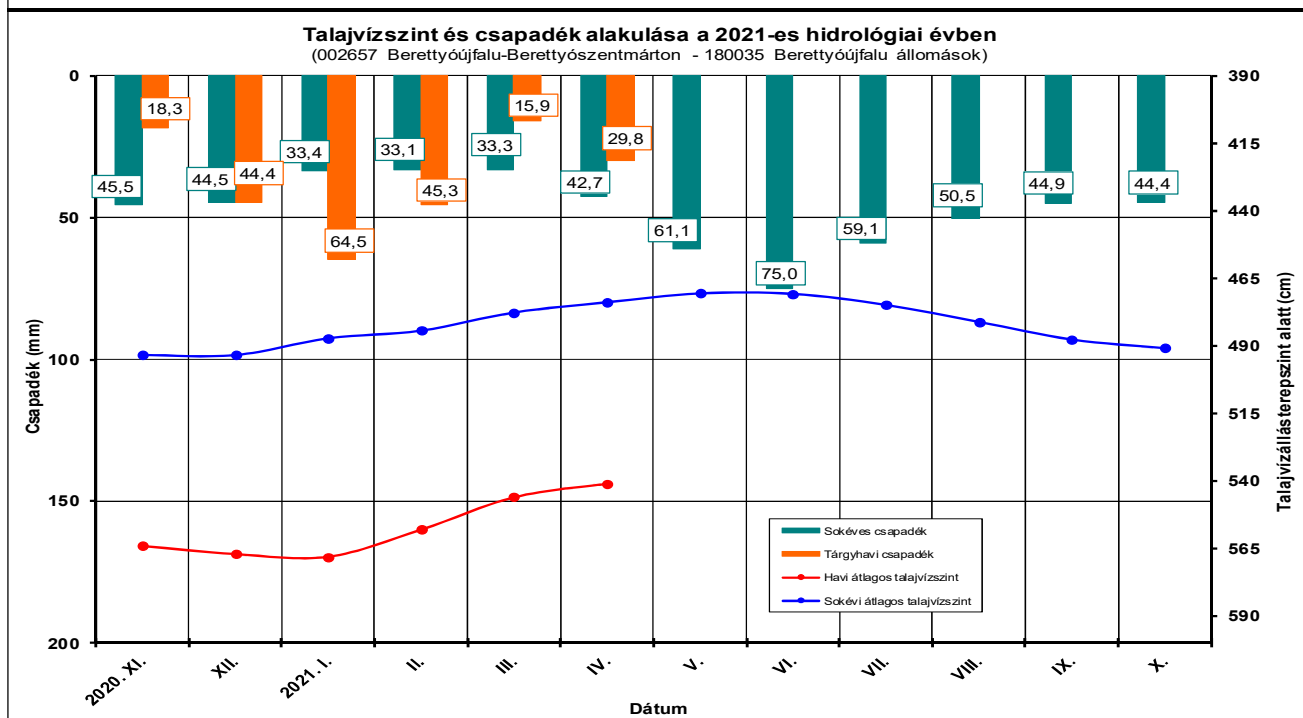
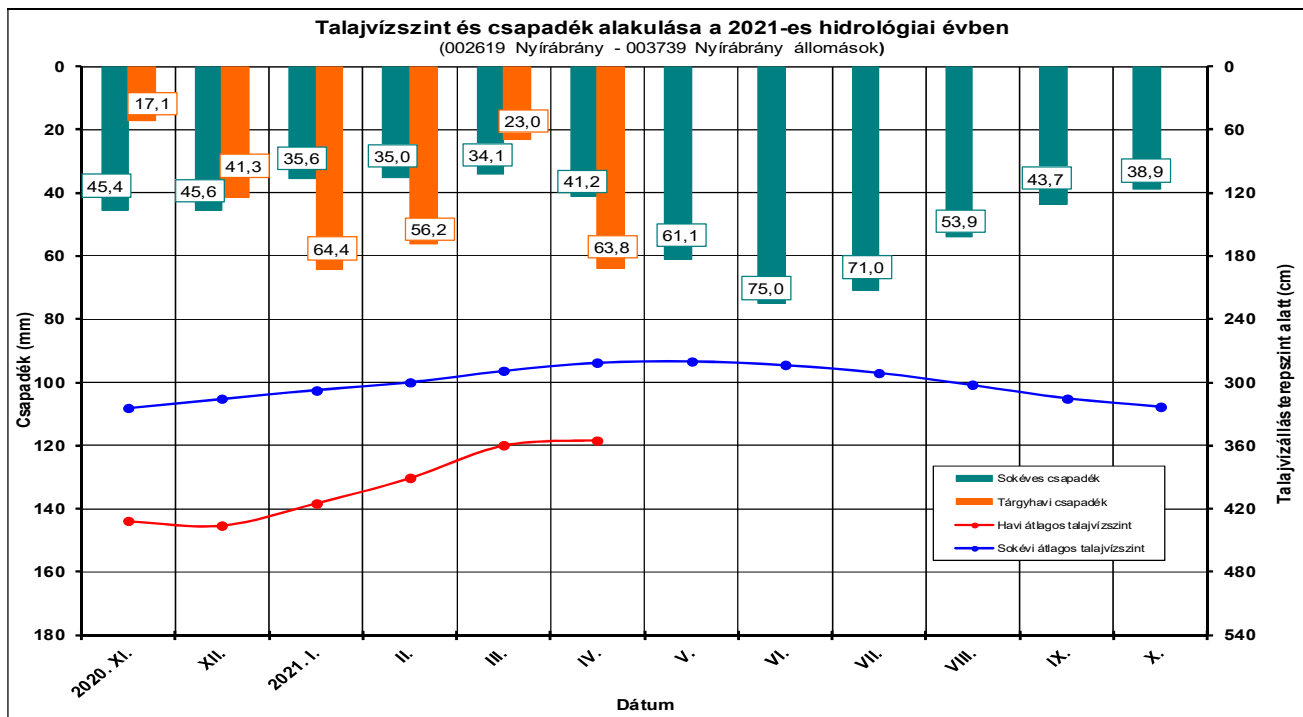
Működési területünkön április hónapban 74 - 541 cm terepszint alatti mélységtartományban helyezkedett el a talajvíztükör. Az áprilisban mért talajvízszintek területi átlaga 1,2 cm-rel emelkedett a március hónapban észlelt vízszintekhez képest.

A sokéves átlagnál 24,4 cm-rel alacsonyabb volt az április havi középérték. A legnagyobb eltérést a sokévestől, 75 cm-t Nyírábrány térségéből jelentették.

3.b. Havi átlagos talajvízállás terepszint alatt

Talajvízkút törzsszáma, helye	Április		LNV (cm)/(dátum)
	Sokéves (cm)	Tárgyévi (cm)	
002567 Tiszalök	299	351	125 (1985. 03.)
002693 Polgár-Alsórét	244	241	173 (2011. 01.)
002583 Egyek	316	341	+14 (1971. 02.)
002596 Balmazújváros	95	74	4 (1986. 02.)
002609 Debrecen	278	273	217 (1980. 07.)
002629 Kaba	182	210	53 (1980. 08.)
002657 Berettyóújfalu	473	541	300 (2012. 10.)
002656 Komádi	89	90	+14 (1999. 02.)
002619 Nyírábrány	276	351	169 (1966. 02.)

4. Vízgazdálkodási helyzet jellemzése:

A Szegedi Tudományegyetem és az ATIVIZIG által 2015-2016 folyamán kidolgozott új hazai aszályindex alkalmas a vízhiányos, aszályos időszak napi gyakorisággal számítható jellemzésére. A HDI (Hungarian Drought Index) felhasználja a napi csapadékmennyiségeket és a napi középhőmérsékleteket, a megelőző időszak adataiból napi víztartalékot becsül és a sokéves átlaghoz viszonyít. Értéke nem évszakfüggő: átlagos időjárású időszakban 1 körül van az értéke, átlagosnál csapadékosabb vagy hűvösebb időszakban ez alatt, szárazság idején pedig felette.

Az így számított HDI₀ (meteorológiai aszályindex) értéke alapján a vízháztartási helyzet minősítése:

HDI₀ < 1,3: aszálymentes

1,3 ≤ HDI₀ < 1,5: enyhe aszály

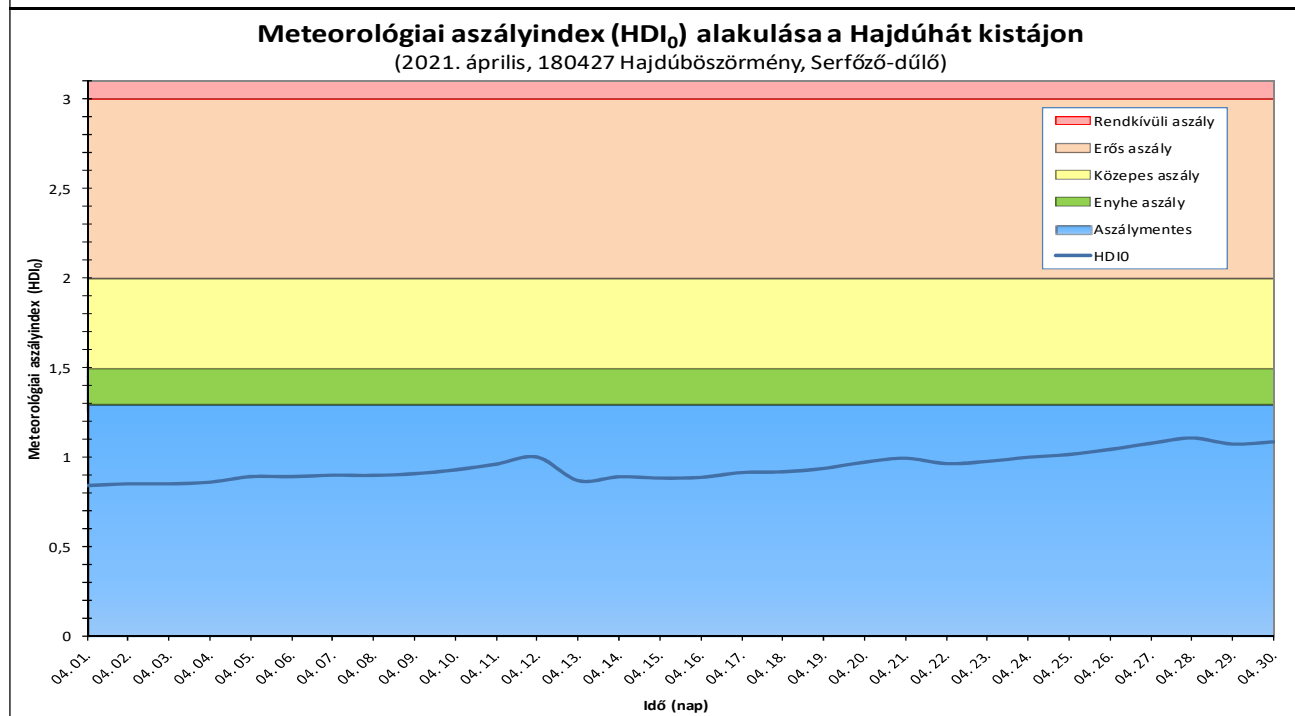
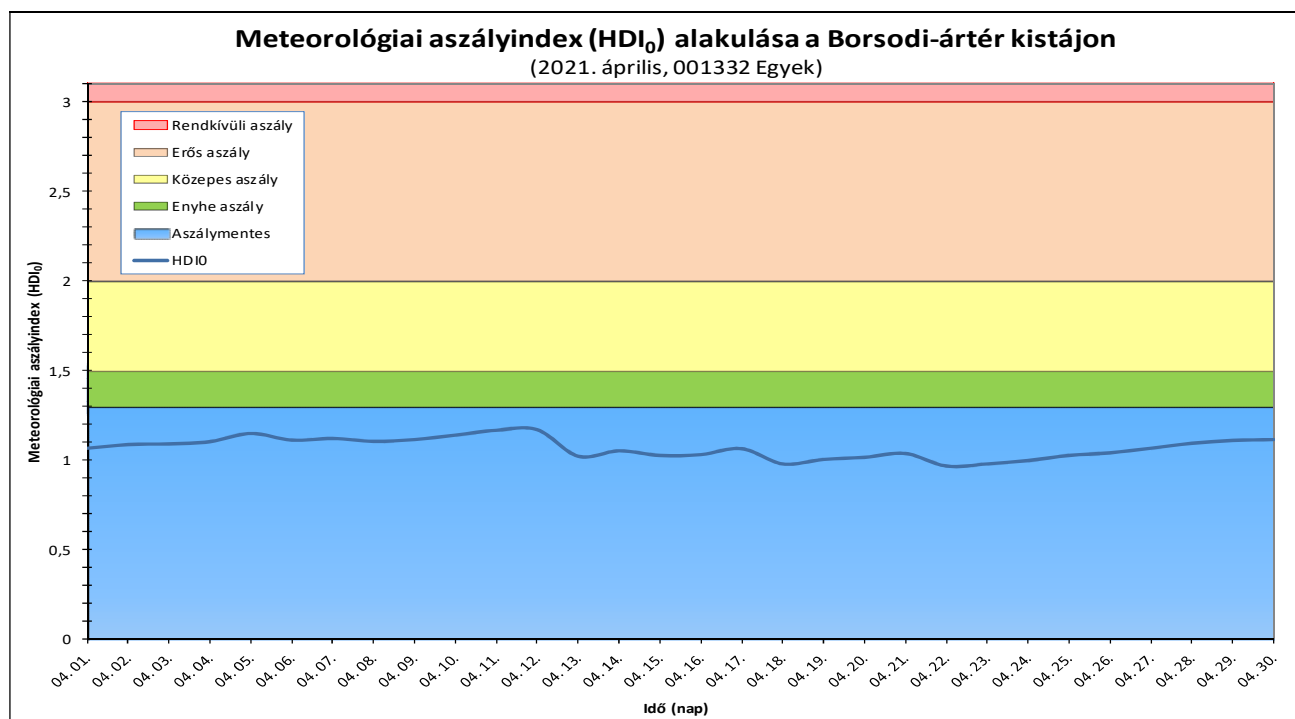
1,5 ≤ HDI₀ < 2,0: közepes aszály

2,0 ≤ HDI₀ < 3,0: erős aszály

3,0 ≤ HDI₀: rendkívüli aszály

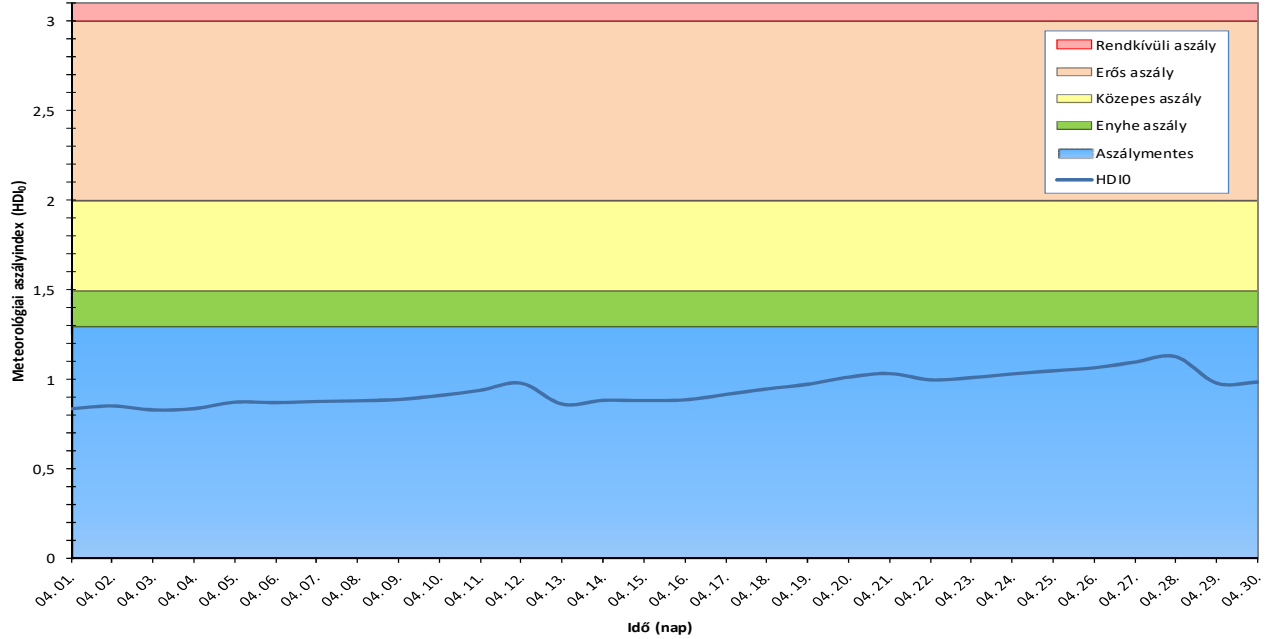
Az ország területén 2016-2020-ban a vízügyi szolgálat 100 db automata mérőállomást létesített az Operatív Aszálymonitoring Rendszer részeként. A TIVIZIG működési területén 8 db ilyen állomás üzemel. Az állomáshálózatban mért paramétereiből kiszámított meteorológiai aszályindex (HDI₀) értékeinek alakulását havi átlag formájában a következő táblázatban és a napi értékeit április hónap folyamán grafikonokban szemléltetjük. Az alábbi táblázat és az ábrák jól szemléltetik, hogy a december-februári csapadékos, esős időjárás hatására előállt aszálymentes vízháztartási helyzet ebben a hónapban is folytatódott.

Tájegység	2020. 11. hó	2020. 12. hó	2021. 01. hó	2021. 02. hó	2021. 03. hó	2021. 04. hó	2021. 05. hó	2021. 06. hó	2021. 07. hó	2021. 08. hó	2021. 09. hó	2021. 10. hó
Borsodi ártér	0,72	n. a.	0,75	0,72	0,88	1,07						
Hajdúhát Déli rész	0,99	n. a.	1,04	0,83	0,92	0,95						
Hortobágy	0,86	n. a.	0,87	0,74	0,83	0,94						
Berettyó-Kálló köze	n. a.	n. a.	0,92	0,81	0,93	1,04						
Bihari sík	1,10	n. a.	1,00	0,82	0,93	1,12						
Dél-Hajdúhátság	1,10	n. a.	0,92	n. a.	1,01	1,15						
Dél-Nyírség	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	1,14	1,01						
Hajdúhát Északi rész	n. a.	n. a.	0,86	0,76	0,84	0,71						

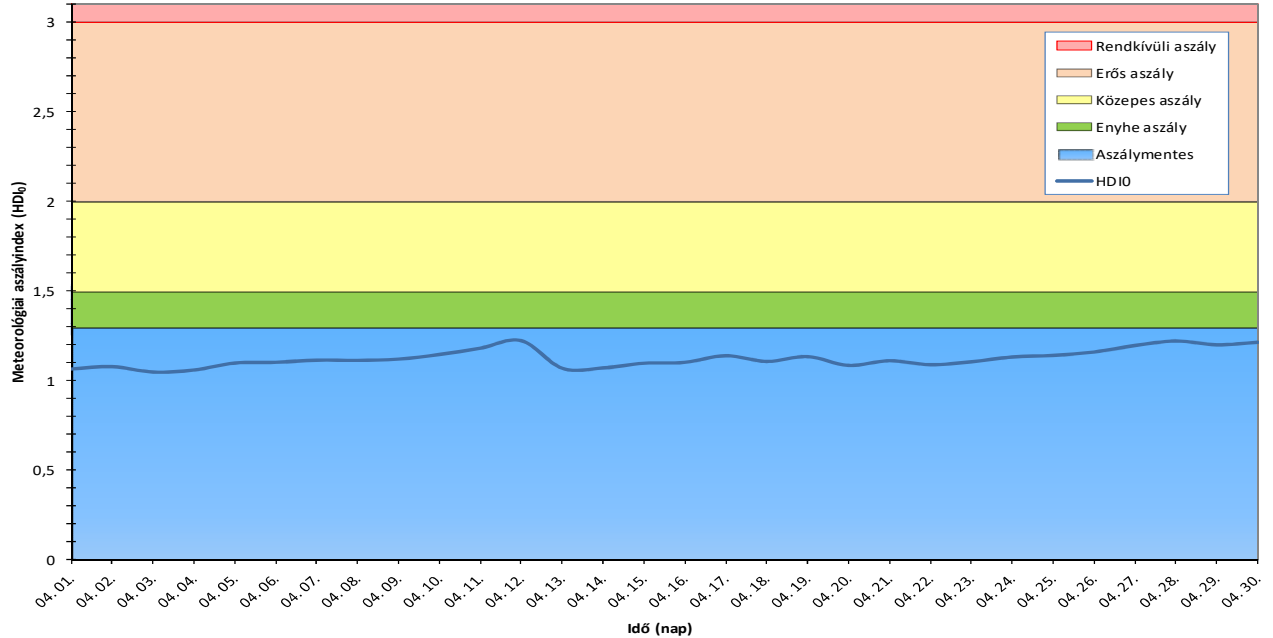
Meteorológiai aszályindex (HDI₀) alakulása a Hortobágy kistájon

(2021. április, 180426 Hajdúnánás-Tedej)

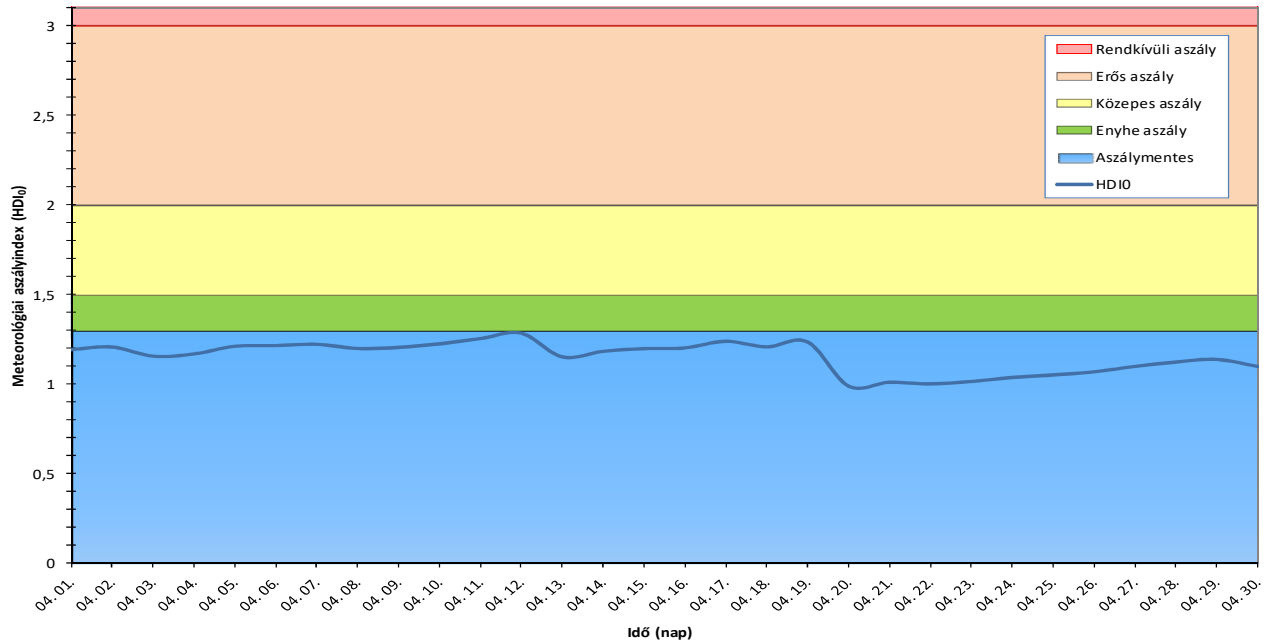
Meteorológiai aszályindex (HDI₀) alakulása a Bihari sík kistájon

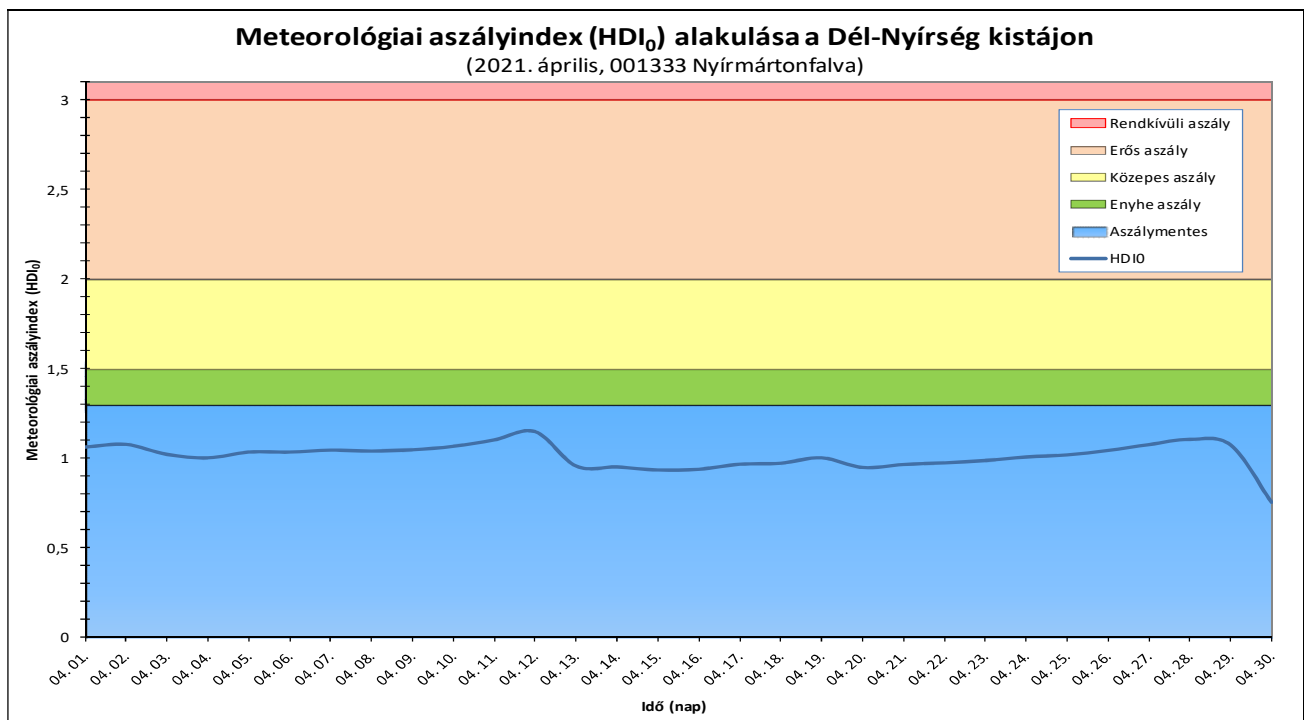
(2021. április, 180543 Mezősas, Nagy-Herés-kert)

Meteorológiai aszályindex (HDI₀) alakulása a Dél-Hajdúhátság kistájon

(2021. április, 180542 Nádudvar)

5. Vízgazdálkodás:

5.a. Vízhasznosítás: A Tiszalöki Öntözőrendszer vízforgalma

Állomás	2020. április átlagos vízleadás (m ³ /s)	2021. április átlagos vízleadás (m ³ /s)	2021. április minimum vízleadás (m ³ /s)	2021. április maximum vízleadás (m ³ /s)
KFCS – Tiszavasvári	14,63	13,11	12,15	14,23
NYFCS – Tiszavasvári	3,23	2,49	1,84	3,11
KFCS – Bakonszeg	3,39	4,04	4,04	4,04
Hortobágy-Berettyó - Ágota	5,70	5,99	4,94	6,48

5.b. Ivóvízellátás: Zavartalan volt.

6. Vízkárelhárítás:

6.1. Árvízvédelem: Április hónapban a TIVIZIG működési területén árvízvédelmi készültség elrendelésére nem került sor.

6.2. Belvízvédelem: Április hónapban a TIVIZIG működési területén belvízvédelmi készültség elrendelésére nem került sor.

6.3. Vízminőség-védelem: Április hónapban a TIVIZIG működési területén vízminőség-védelmi esemény nem történt.

Debrecen, 2021. június 11.

Összeállították:

Bodor Tamás vízrajzi ügyintéző

Kunkli Zoltán vízrajzi ügyintéző

Marosi Zoárd vízrajzi csoportirányító

Mészárosné Balogh Anna Edit adminisztrátor

Lossos László
mb. osztályvezető